
Vysokou školu nedokončí ročně 30 tisíc studentů

Vysokou školu nedokončí ročně 30 tisíc studentů

Zhruba 30 tisíc studentů každým rokem předčasně ukončí studium na vysoké škole. Část školu opustí, protože nezvládá požadavky. Velký počet posluchačů ale přechází na jiné obory nebo školy, o které měli původně zájem, ale nedostali se tam.

Prodlužují si tak dobu studia, a pokud je to víc než o rok, musí začít škole platit. Ne všichni to ale dělají a vysoké školy tak na nich peníze vymáhají nebo se s nimi rozloučí.

Praxe, kdy studenti na rok „zaparkují“ na oboru, který není zrovna jejich vysněný, je čím dál častější. Podle nedávného průzkumu Sociologického ústavu se k tomu, že studují úplně něco jiného, než chtěli, přiznala skoro pětina posluchačů prvních ročníků.

Odborníci i politici přitom varují, že tak stát přichází o velké finanční prostředky.

„Je pravda, že ze 76 tisíc studentů, kteří jsou každoročně přijati, jich 30 tisíc studium úspěšně nedokončí. To je jen asi o 4000 méně než těch, kteří školu nakonec absolvují. Přitom skoro polovina končí už po prvním ročníku a často přechází jinam,“ řekl Právu ředitel ministerského odboru vysokých škol Josef Beneš.

Studenti si ale podle něj zatím plně neuvědomují, že se jim každý, byť neúspěšný rok započítává do celkové doby studia. Pokud si pak řádnou dobu studia (v úvahu se vždy bere poslední obor či škola, kterou studují) prodlouží o víc než o rok, začnou platit. Stát totiž univerzitám poskytuje peníze jen na posluchače, kteří studují standardní dobu. Dnes je „věčných“ studentů kolem 20 tisíc.

„Někdo začne studovat několik vysokých škol, a když pak jednu skončí, škola to nenahlásí a ona ho vyřadí z evidence až při dalším zápisu. Student se pak diví, jak to, že nemá započítaný celý rok,“ tvrdí Beneš. Poplatky se ale týkají i posluchačů, kteří už jeden obor úspěšně ukončili a studují druhý, i když tady školy často vybírají menší částky. Peníze, které takto shromáždí, jdou do jejich stipendijních fondů.

Zatímco na mnoha školách se povede poplatky vybrat, některé je od studentů nakonec vymáhají i soudně. Technické univerzity v Liberci dluží 228 neplacících „věčných“ studentů zhruba 1,5 miliónu korun. Od těch, kteří ještě stále studují, škola vymáhá dluhy v rámci interního kárného řízení. U absolventů se univerzita podle mluvčí Jaroslavy Kočárkové domáhá pohledávek soudně. Měsíční školné tu dělá víc než 2500 korun.

Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy požadují od studentů, kteří přetáhnou standardní dobu studia o rok, 18 420 korun ročně. Za obory všeobecné lékařství a stomatologie na 1. lékařské fakultě pak 39 780 korun ročně a za filozofii, anglistiku, překladatelství a učitelství na Filozofické fakultě 21 852 korun ročně.

Posluchači ale nemusí částku platit najednou, mohou se domluvit na splátkách. Poplatky jim může rektor prominout nebo snížit, pokud mají zdravotní, sociální či jiné závažné důvody.

„Když fakulta zjistí, že student do daného termínu poplatky nezaplatil, vyzve jej, aby ho uhradil do 15 dnů. Pokud to ani pak neučiní, fakulta mu přeruší studium,“ řekl Právu mluvčí univerzity Václav Hájek. Dodal, že v tuto chvíli neví o žádné žalobě, kterou by v souvislosti s neplacením studentů univerzita dala k soudu.

„Věční“ studenti na pražském Českém vysokém učení technickém platí za studium po semestrech, a to do konce září na semestr zimní a do konce února na letní. A buď zaplatí, nebo odejdou ze školy. „Když neuhradí potřebnou částku, nejsou zapsáni do dalšího semestru a studium je jim ukončeno,“ řekla Právu Andrea Vondráková, mluvčí ČVUT.

Studentů, kteří překračují řádnou dobu studia o víc než o rok, je na ČVUT 2809. O snížení či prominutí poplatku žádala zhruba třetina z nich. Ostatní platí podle typu fakulty a studia zhruba od 2060 korun do 3500 korun za měsíc. Nejnížší částka se týká Fakulty dopravní a Fakulty strojní, nejvyšší pak Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské.

Co ministerstvo školství udělá, aby na vysokých školách nebyla tak vysoká „úmrtnost“? Ředitel Beneš tvrdí, že školy budou mimo jiné financovány nejen podle počtu posluchačů, ale i podle toho, kolik z nich nakonec studium dokončí.

„Vysoké školy se tak budou muset snažit si studenty udržet. Musí restrukturalizovat obory a také zvýšit průchodnost posluchačů v bakalářských programech,“ tvrdí Beneš.

Právě do bakalářských oborů má podle něj směřovat víc uchazečů, zatímco magisterské programy mají být výběrovější. Zdeňka Látková